

hem zijn been zal afzetten. Volkomen bij kennis maakt hij de gruwelijk pijnlijke behandeling door. Als na drie maanden blijkt, dat het been verkeerd gegroeid is, besluit men het opnieuw te breken en wéér weigert de onverschrokken jongeman de chloroform. Als hij dan na twee maanden hersteld is, is juist ook de vrede geteekend. De oorlog is afgelopen. Van dien oorlog behoudt hij naast vele andere déze herinnering, dat hij hinkt aan het slecht behandelde been.

Jaren gaan voorbij en uit die jaren vernemen wij niet veel over Jopie. Maar als in 1914 de wereldoorlog uitbreekt, is hij in de Verdedigingsmacht der Unie een der kapiteins, die zich aan de zijde der „rebellens” stelt, weigert te vechten voor Engeland en tégen Duitsland. En dan breken de laatste levensmaanden aan van den nog jongen man, die levensmaanden, die van hem maken den held en den martelaar, wat in

wezen in het hoogere begrip van held wel altijd hetzelfde is. En dan leeren wij dezen eenvoudigen, zuiveren held kennen in zijn waarachtige zielegrootheid.

Mislukt is zijn streven, mislukt ook dat van zijn vrienden en als hij den dood ingaat, is het in nationalen zin voor hem stikdonkere nacht. Maar het oog, dat over enkele uren breken zal, doch dat wakend wil blijven, omdat hij die uren kostbaar acht ter voorbereiding op zijn vroegen dood, schijnt zienersgloed te krijgen als een blijk van Goddelijke genade ter belooning van de zuiverste trouw aan godsdienstige en geestelijke idealen. En hij, die sterven gaat, belijdt in dien laatste nacht zijns levens van zijn hope voor de eeuwigheid, maar ook van zijn groote verwachting voor godsdienst, taal en traditie van Zuid-Afrika.

Maar deze aangrijpende geschiedenis zij den lezer dan in een slot-artikel verteld. Q. A. de R.

* „Ik ben met u”

De wagen glijdt over den asfaltweg.

Als de schemering niet te schielijk invalt, is hij nog wel op tijd thuis. Jammer dat hij zich te lang in Amsterdam opgehouden heeft.

Je blijft zoo gauw te lang plakken, als je oude kennissen ontmoet, en je rekent op de snelheid van je wagen. Maar nu die sneeuwjacht, dat is een leelijke tegenvaller.

De ruitwisscher zoemt op en neer, maar het gaat al moeilijker om de voorruit schoon te houden. 't Wordt oppassen nu, merkt hij, als hij snelheid minderen moet bij een bocht.

De achterwielen gleden. . . . Als het nu ook nog glad gaat worden, dan komt hij zeker niet op tijd voor zijn afspraak.

De snelheidsmeter loopt langzaam terug. 't Kan niet anders, wil hij geen risico loopen. De sneeuwvlokken worden grooter, compacter, een wit gordijn, dat het uitzicht beneemt. Gelukkig is er niet veel verkeer.

Weinig tegenliggers. Een vijftig kilometer is nog wel vertrouwd.

Hij verdeelt zijn aandacht tusschen het wegdek vóór hem uit, zijn snelheidswijzer en het klokje. . . .

Prachtig zoo regelmatig als zijn wagen loopt.

Hier dit rechte stuk kan het wel weer even. Meer gas.

De meter loopt weer op.

De ruitwisscher vecht tegen het

steeds hardnekkiger verzet van de samenpakkende vlokken.

Het is vermoeiend rijden zoo.

Even maken de al maar aandarrende vlokken den bestuurder duizelig.

Hij knippert met zijn oogen. De kruising ontsnapt aan zijn aandacht. Daar nadert een andere wagen.

Het zicht is slecht.

Op 't laatste oogeblik ziet hij het aanstuwende monster.

Een koud gevoel boven zijn hartstreek.

Een automatisch gebaar, een voetbeweging, en de dreigende gedachte: dat gaat mis, dat loopt niet goed.

Fracties van seconden. Remgeknars, glijdende wielen op het gladde asfaltdak.

Een donderende slag. Gekraak, metaal op metaal. Een weeë pijn in het hoofd, lauw warm bloed, dat voor de oogen drupt.

Hij voelt zich zweven, zweven, zoo licht als een sneeuwvlok. Een bloedroode sneeuwvlok. Zijn hersens werken nog, op hoogspanning.

„O God! is dit het einde?”

„Nog niet, nog niet sterven. Ik kan zoo niet sterven. God, ik ben nog niet klaar om U te ontmoeten. Nog niet,” smeekt hij.

Vaag meent hij nog gezichten over zich gebogen te zien. Onwezenlijk.

Pijnsteken overal. Dan wordt alles weer zwart. Hij zweeft weer, sneller,

sneller, wegzinken gaat hij in den nacht. . . .

„God, nog niet!” Een trekking door alle leden, hij schuift weg in eindeloos donker. . . .

Langzaam komt hij weer tot bewustzijn. Hij ligt in een vreemd bed. Op de teenen komt een zuster dichterbij. In een ziekenhuis is hij, begrijpt hij. Wat is er dan toch gebeurd?

Langzaam aan komt de herinnering aan die verschrikking. De botsing, krakend metaal, splinterend glas. . . . Dus hij is niet dood.

„God, ik dank U. . . .” zucht hij.

„Hoe gaat het?” vraagt de zuster.

„Ik weet het niet. . . . ik geloof goed,” zegt hij onzeker.

Hij voelt pijn nu, overal, en zijn hoofd is zoo zwaar, zoo dof.

Zijn handen tasten boven de lakens uit naar zijn hoofd.

Verband voelt hij. Heelemaal ingezwachteld.

„Blijft u maar rustig liggen. Niet bewegen. Hebt u dorst?”

„Ik. . . . geloof. . . . het wel,” stamelt hij. Moe is hij ineens weer, en slaperig. De zuster schijnt weg te glijden, verder de kamer in.

Heelemaal wazig wordt haar gezicht. Is het de zuster, of moeder. . . . Hij weet het niet meer.

Hij soest weer in slaap, een doffe, afmattende sluimering.

Hij is weer kind. In het water gevallen, en bewusteloos thuis gekomen.

Moeder staat over hem heen gebogen.

„Moeder, ik ben zoo bang,” klaagt hij.

Moeder neemt zijn hand.

„Stil maar, jongen. Bidden moet je, of God je sparen wil en beter maken.”

„Hij is weer in de war,” fluistert de zuster tot den dokter, die komt kijken.

„Even leek hij me volkomen helder, maar nu ziet hij me voor zijn moeder aan. Ik kan zijn hand niet loskrijgen, zoo stevig heeft hij die vastgegrepen.”

„Laat maar. Hij zal zoo wel weer bijkomen. Als hij heelemaal helder is, moet je me direct waarschuwen. Dan is er nog een kansje, dat een operatie hem er bovenop helpt. Maar anders. . . .”

Dokter haalt veelzeggend de schouders op, en gaat geluidloos het kamertje uit.

De zuster zit stil bij het bed. Haar arm wordt moe, maar ze durft haar hand niet losmaken uit zijn ijzeren greep.

De patiënt mompelt onverstaanbare klanken.

„Moeder. . . . God. . . .” veel kan ze

er niet uit wijs worden, maar 't lijkt haar wel een gebed. . . .

Eindelijk verslapt zijn greep. Onwilling gaan zijn oogleden omhoog. Valen weer toe, gaan weer open.

Verwonderd kijkt hij om zich heen. Ziet de zuster.

„O. . . . zuster, ik dacht, dat moeder bij me zat. . . . Maar die is al acht jaar dood. . . . Dat kan ook niet.”

De zuster zegt niets.

Laat hem kalm tot bewustzijn komen. Zijn oogen dwalen de kamer rond, blijven hangen aan een geborduurd wandtekst. Een leelijk ding van een oud-patiënte. . . . Viooltjes en rozen, en in krulletters: „Ik ben met u.”

De leelijke uitvoering hindert hem niet. De woorden haken zich in zijn denken vast, als een boodschap.

Ik ben met u.

Het geeft hem een wonderlijken troost.

De angst is weg. Heel rustig voelt hij zich nu. „Ik ben met u!” Dat is zoo. God heeft zijn vertwijfeld bidden verhoord, hem tijd gegeven. En moeder heeft daarnet met hem gepraat, als toen hij een jongen was. Hij heeft lang gebeden, gelooft hij.

Zijn zonden beleden, en als een nietswaardig smeekeling om genade gevraagd. Enkel genade.

En nu ziet hij daar het antwoord vóór zich, aan den muur: „Ik ben met u.”

„Wat gaat er met me gebeuren, zuster?” vraagt hij kalm.

De zuster heeft gebeld. De waarschuwing voor den dokter.

„O, u zult geopereerd moeten worden. Maakt u zich maar niet ongerust. . . .”

„Gevaarlijk?” wil hij weten.

Ze durft niet te ontkennen. Ze knikt bevestigend „maar het moet, anders. . . .”

Hij begrijpt het onuitgesprokene.

„Dan moet het gebeuren,” zegt hij wonderlijk kalm, zijn oogen gericht op den tekst.

De dokter komt, voelt zijn pols. Belt naar de operatiezaal: „Alles gereed houden.”

Een brancard rolt binnen. Meer zusters, die hem voorzichtig oppakken en weer neerleggen. Ze rijden hem de kamer af. Zijn oogen wijken niet van den wandtekst. En, al in de gang, ziet hij de letters nóg vóór zich. Ik ben met u.

Men rijdt hem de lift in. Dalen, dalen. De operatiezaal. Witte jassen, instrumenten.

Even voelt hij een beklemmenden angst. Een huivering als van koude. Dan mompelt hij „Ik ben met u,” en die woorden laten hem niet meer los.

„Is mijn vrouw gewaarschuwd” vraagt hij zakelijk.

De zuster knikt. „We vonden uw adres op 't rijbewijs.”

„Zeg haar, als. . . . dat alles goed is.” De narcosekap.

„Zoo, nou moet u maar tellen. Eens zien hoe taai u bent! Of u de vijftig haalt,” grapt de dokter.

Moedig begint hij: „Een, twee, drie, vier, vijf, zes,” hij is niet bang nu. „Ik ben met u. . . . zeven, acht. . . .” het gaat ruischen in zijn hoofd. Net of hij weer in de lift ligt. „ne. . . gen, tie. . . e. . . n. . . .” hij zweeft weer, heel zacht, zacht wegsluimeren, wat heeft hij een slaap, maar. . . . hij. . . . moet tellen. . . . elf, twaa-aalf. . . . slapen, slapen, nacht. . . .”

De dokter knikt. De felle lamp boven hem wordt ontstoken. . . .

G. J. P.

